

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petítor egyszeri hirdetés 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Elvérézés.

Évről évre szaporodik azok száma, a kik egy szebb jövő reményében szülőföldjüket, hazájukat elhagyják és új hazát keresnek túl a tengeren. Nem tartja őket vissza semmi. Kevés vagyonukat pénzzé teszik s Amerikába vitorláznak. A statisztikai adatok szomorú képet mutatnak e tekintetben. Az 1905 évre vonatkozó adatok szerint nemcsak a természetes népszaporodás volt szokatlanul kevés, hanem e mellett a kivándorlás száma ijesztő mértékben emelkedett, úgy, hogy a természetes szaporodást a kivándorlás úgyszólván teljesen fölemészítette. Az 1905. évet népesedésünk történetében az 1873—74-iki koleraévek mellé lehet állítani, mert azóta nem fordult elő, hogy államunk népessége ne szaporodott volna.

Közigazgatási hatóságainktól gyűjtött adatok szerint a magyar birodalomból 1905 évben kivándorolt 165,861 egyén, még pedig Magyarországból 138,719. Horvát-Szlavonországból 27,142. Az 1904. évben 70,488 volt a kivándorlók száma, úgy, hogy az emelkedés valóban megdöbbentő, mert a kivándorlás egy év alatt közel 100.000-rel növekedett. Sőt a tengeri kikötők feljegyzései szerint az 1905. évi összes magyarországi kivándorlók száma 170,430.

A kivándorlás irányát tekintve természetesen Amerika áll első helyen; a kivándorlóknak több mint 86% a (az anyaországból 119,965) Amerikát választotta új hazájául, Romániába 10,920, Németországba 4843. Különösen feltűnő a Németországba irányuló kivándorlás emelkedése, a mi Németország nagy ipari fellendülésével függ össze, s leginkább a német lakosságú vármegyék népességét apasztja. Szerbiába 913-an, a Balkán kivételével más európai államokba 1715, Amerikán kívül más földrészre csupán 363-an vándoroltak ki.

Az anyaországban a kivándorlók 70% volt férfi és 29% a nő. Sárosban és Szepességben már közel 40% a nő-kivándorlók perzentje, a mi azt bizonyítja, hogy innen többnyire családostul vándorolnak ki az emberek, a legtöbb esetben végleges veszteséget jelentve a nemzetre nézve.

A magyarság a kivándorlók között — sajnos — abszolút számban most is első helyen áll, százalékos

aránya azonban mégis jóval alacsonyabb, mint az az arány, a melyet a népességben elfoglal.

A népszámlálási arányt a németek, ruthének s különösen a tótok haladják meg. A kivándorlók kor szerint majdnem kizárólag a munkaerő teljében lévő, produktív korosztályokból kerülnek ki. Foglalkozás szerint nyers testi erőre utalt, legszegényebb néposztályoknál: a napszámosoknál és a havi-cselédeknek legnagyobb arányú a kivándorlás. Feltűnő nagy még a bányászokra eső arányszám, míg az értelmiség elenyésző csekély számmal szerepel a kivándorlók között. Az ipari és forgalmi foglalkozásokhoz tartozók közül aránylag kevesebb a kivándorló, mégis a kivándorlók abszolút száma, mely közel jár a 15000-hez, óriási csapás amúgy is gyengén fejlett iparunkra.

S míg a kivándorlás az 1905. esztendőben ijesztő módon megnövekedett, addig a visszavándorlási mozgalmak alig mutat változást. Visszavándorolt ezen évben a Magyarbirodalomba 17,566 egyén, még pedig 14850 az anyaországból, 2716 a társországból. S habár a visszavándorlók között az ipari és forgalmi csoportokhoz tartozók számban megelőzik az őstermelőket s a bányászok is rendkívül magas aránnyal szerepelnek — a mi mindenesetre örömdetes jelenség — a visszavándorlás korántsem ellensúlyozza azt a nagy veszteséget, a melyet iparunk a kivándorlás folytán szenved.

Itt említtük meg, hogy az 1906-ik évben New-Yorkba érkezett utasokról Ellis Islandból most kaptuk meg a kimutatást. E szerint I. osztályon 84,435, II-on 134,285 és fedélközön 940,831 utas érkezett. Fiuméből a «Cunard Line» 54,315 embert szállított.

Új gyógyszer-tár Eperjesen.

Kovaliczky Pál gyógyszerész — ki e pályán oklevele megszerzése óta mint segéd 11 éve működik s ezen időből majd 10 évet Eperjesen töltött — az iránt folyamodik a belügyminisztériumhoz, hogy jogosítvány adassék részére a negyedik gyógyszer-tárt állítani fel itt Eperjesen.

Kérvénye a közelmúltban érkezett le Sáros megye alispánjához, ki annak tárgyalását elrendelvé, a folya-

modványt Eperjes város hatóságához tette át s felhívta a város közönségét képviselőtestületi határozathozatalra.

A negyedik gyógyszer-tár kérdése nem új dolog. Több ízben történtek már kísérletek annak felállítására; a legutóbbi időben beadott kérvények tárgyában azonban nem nyílt alkalma Eperjes város közönségének arra, hogy óhaja ez iránt megnyilatkozhassék. Mert a folyamodványok egyedül csak részint a megyei közegészségi bizottság, részint a városi tanács határozata alapján lettek elutasítva.

Épp ezért rokonszenvenvel s kivált a Felső-külváros lakossága örömmel fogadja Sáros megye alispánjának azon határozatát, mely a kérvényt a városi közgyűlésre utasítja s így módot nyújt a közönségnek — mint legérdekesebb felnek —, hogy kívánalmának e tekintetben kifejezést adjon.

Mert, mi tagadás benne, Eperjesen tényleg nem felel meg az igényeknek a jelenlegi három gyógyszer-tár. Az 1890. évben a népszámlálás hiteles adatai szerint 10,371 polgári lakosa és 973 háza volt Eperjesnek. 1900 ban pedig 13,098 polgári és 1349 katonai, összesen 14,447 lakost tüntetett fel a népszámlálás. Tehát 10 év alatt majdnem 3000-el szaporodott csak a polgári lakosság száma. Nem túlozunk, ha a lakosságot jelenleg 16—17 ezerre tesszük, mert 1900. óta csak a házak száma 1200-ról 1350-re, tehát 150-nel szaporodott. A harmadik gyógyszer-tár állítólag a 40-es évek elején, de lehet, még előbb létesült, a midőn Eperjes város lakossága minden bizonynyal felét sem tette a mostani létszámnak, s ha 6—7 ezer lakosnak szüksége volt három gyógyszer-tárra, mindenesetre szükségére van 16—17 ezernek négyre; tekintetbe véve kiváltképpen még azon körülményt, hogy Eperjes közönsége az értelem és műveltség nem csekély fokán áll s hogy ennél fogva igényei e tekintetben nagyobb mértéket kívánnak.

A vidék, nemkülönben a hetivásáros nép is figyelembe veendő, mint fogyasztó. A Siroka, Czeme, Alsósebes, Harság, Tarcaszentpéter, Kende felé eső völgyek lakossága körülbelül 40—50 helységből Eperjesen szerzi be a gyógyszert; úgy, hogy 20 ezren jóval felül van s megközelíti a 25 ezret azok száma, kik az eperjesi gyógyszer-tárakat igénybe veszik s az idegenek nagy-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Epilóg.*

Irta Szávay Gyula.

Harangszó szélbe szédelt,
Az ünnep elpihent,
Kriptába lecsukódott
Az ereklye, a szent.
Zászlók begöngyölödtek,
Díszkapuk összedőltek,
Elhalt dal és ima
S a tegnapi tűz üszkén
Szétnéz hamvadva, szürkén
A hétköznapi «ma».

A tűz a hegyek ormán
Mintha lángolna még,
Zsolozsmák hangja mintha
Most is hallatszanék.
S hámlott írásjelekben
Mintha még égne fennen
A gyásztrónus fölött
A boldog hazahívás
S a tündöklő felírás:
«Rákóczi visszajött».

S valóra ébredésnek
Megcsap hideg szele:

* Az Eperjesi Széchenyi-körben szavalta dr. Raffay Ferenczné.

Hitünkbe nő a kétség
És birkózunk vele,
Valóban visszajött-e,
Avagy csak úgy költötte
Jöttét a képzelet, —
Felásva amott messze
S itt díszhanttal fedezve
Egy pusztá sírhelyet?

Azt hittük, ég a földdel
Fűzcsókban összeér,
Tenger feltornyosulva
Harsog ítéletér,
Ostromló sorainktul,
Azt hittük, hegy megindul,
És völgyet tölt a vér, —
Ha egyszer sírja pattan
S viharzó indulatban
Rákóczi visszatér.

Temető volt az élte,
Holta csak ráadás,
De tudtuk: eljön egyszer
A nagy feltámadás.
Mert hogyha két világa
És visszatér honába,
Csak élni jöhet ő, —
Nem, hogy amott kiadja
S itt újra befogadja
Egy másik temető.

Mi Rákóczit akartuk,
A hogy lelkünkben áll,
A szabadító Istent,
Kin nem fog a halál.
Ki nem vál' porrá, röggé,
Él örökön örökök
S egünkön arra vár,
Hogy ködökön áthasson,
Reánk sugározhasson,
Miként a napsugár.

Mi Rákóczit akartuk,
A hőst, a lovagot,
Kiért két század lelke
Dalokban zokogott.
Szent pora nagy ereklye,
De különválva lelke
Most is bujdosni fog,
Ereklyéit ha titkon
Beclslik — becsmerlik itthon
Apró zsidárusok!

Rákóczi vissza nem jött,
A lelke bujdosik,
Hazátlan, szomorúan
Vár új századokig.
Szép, szép a dísz, a pompa,
A tőmjén a templomba',
A hermelinpalást, —
Nem így képzelte mégsem

része nem fog elmaradni akkor sem, ha a körorvosi állások szervezése csakugyan bekövetkeznék, a körorvosok székhelye járásuk központjába helyeztetnék s a vidéken több új gyógyszer-tár állíttatnék is fel.

Értesüléseink szerint azonban az Eperjes közelében levő közegészségügyi körök székhelye a jövőben is Eperjes lesz.

A mostani három gyógyszer-tár elhelyezése sem mondható szerencsésnek. A Főutca közepén 150 méternyi körben van mindhárom. Ha figyelembe vesszük, mennyire kiépült a város az utóbbi időben a Lőcsei-, Szebeni-, Bártfai-úton, a Czigányvároson és a Tábor ide gravitáló részén, s hogy e városrészek lakosainak mily nagy kényelmére szolgál, ha gyógyszer-tári szükségletüket már a Főutca északi vége táján szerezhethetik be: valóban csodálkozunk kell rajta, hogy maga a közönség nem indított eddig nagyobb szabású mozgalmat egy új gyógytár felállítására. Hiszen kivált éjszakánként s különösen télvíz idején valóságos utazás a Lőcsei-, vagy Szebeni-út végéről a mostani gyógyszer-tárakat megközelíteni.

A meglévő gyógyszer-tárak rohamos és közismert áremelkedése is a mellett bizonyít, hogy forgalmuk s így a fogyasztóközönség igénye is e tekintetben az utolsó másfél évtized alatt körülbelül egyharmadrészzel emelkedett, s nincs kétség az iránt, hogy a jövőben még tovább emelkedni fog.

E körülmény, míg egyrészt megnyugtató az iránt, hogy a felállítandó új gyógytár által a gyógyszer-tárak fennállhatása veszélyeztetve nincsen, addig másrészt méltán annak beható megfontolására készíthető a közönséget: vajjon saját érdekeit alá kell-e rendelnie a gyógyszer-tárak érdekeinek?

Az elavult realjogokat a végtelenségig védelmezni nem lehet, kivált oly helyeken, hol a haladó kor szellemének inkább megfelelő személyjogi gyógyszer-tárak nemcsak szükségesek, de minden nagyobb érdek-sérelm nélkül megvalósíthatók is.

Mindezek folytán nincs kétség aziránt, hogy Eperjesen a negyedik gyógyszer-tár felállítása tovább nem késlethet.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Meghívó az EPERJESI SZÉCHENYI-KÖRNEK 1907. február 17-ikén (vasárnap) d. e. 11 órákor, a kör felolvasások kistermében tartandó **rendes közgyűlésére.**

Eperjes, 1907. febr. 1.

Báró Ghillány Imre s. k., Dr. **Wallentinyi Samu s. k.,**
elnök. titkár.

A gyűlés tárgyai: 1. Elnök megnyitja a gyűlést. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár állapotáról. 4. Jövő évi költségelőirányzat megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Esetleges indítványok.

Jegyzet. «Önálló s a megelőző igazgató-választmányi ülésen szönyegre nem került indítványok csak úgy tárgyalhatók a közgyűlésen, ha 24 órával megelőzőleg a titkárnál betérjesszettek.» (Alapszab. 84. § g) pontja.)

A magyar-irodalmi szakválasztmány által február 6-ikán, szerdán délután 6 órákor rendezendő felolvasó-estély műsora:

1. Szavaltat. Előadja *Bucsegh Kálmán* úr.
2. A magyar zenéről. Irta és felolvassa *Nikelszky Zoltán* úr.

Ó ott a messzeségben
A nagy feltámadást.

Jobb is, hogy vissza nem jött,
Mi sors is várna rá:
Lelkét is eltemetnék
A hermelin alá.
Zászlóját győzedelmi
Ünnepre megemelni
Ez a kor meri-e?
Rá hát hiába várnak:
Előbb a táborának
Meg kell születnie...

Napkeltén, naplementén
A határhegyeken
Piros tűzkoronával,
Valaki megjelen.
Betekint lopva titkon,
Mint a ki félig itthon

Népkadémia. Körünk január 27-ikén tartotta ötödik népszerű ismeretterjesztő estjét, melyen *Sztankay László* olvasta fel tanulmányát, melynek címe: «Eperjes társadalmi élete a multban, különös tekintettel az ipar-és kereskedelmi viszonyokra». A felolvasó rövid vonásokban vázolta Eperjes keletkezését és első történetét. Majd a város XVI. és XVII. századbeli külső képét ismertette meg a hallgató-közönséggel. Ezután a czéhek és kereskedői grémiumoknak szabályzataiból mutatott be néhány általános érdekű tételt. Végül pedig ismertette azt a rendkívül érdekes XVII. századbeli városi statutumot, melylyel a túlságosan fényűző ruházodásnak akart a nemes tanács gátat vetni és a melyben minden egyes társadalmi osztály férfainak és asszonyainak megengedett ruházatát pontosan megállapította. A rendkívül érdekes adatokat tartalmazó felolvasást, melyet a nagyszámú közönség feszült figyelemmel hallgatott meg, lapunk is közölni fogja. A felolvasás előtt *David Károly* ev. theol. akad. hallgató szavaltta el nagy hatással *Kiss Józsefnek*: «Simon Judith» című költeményét. A zenét ezen az estén három ízben a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred zenekara szolgáltatta, a tőle már megszokott precizitással.

Angol estély. Körünk idegen-nyelvi és irodalmi szakválasztmánya január 29-ikén tartotta nyolcadik háziestélyét. Ezen a tagok az angol nyelvvel foglalkoztak. Egyikük felolvasta Longfellownak, a híres amerikai költőnek angol nyelvű életrajzát; egy másik tag pedig előadta ugyanazon írónak «The two angels» («A két angyal») című hírneves költeményét. Egy harmadik tag felolvasta Hornbrook nevű amerikai szerzőnek «The Lost, Lead» («Az elvesztett irány») című sikerült elbeszélését. Ezekon kívül a tagok közt irodalmi és nyelvtudományi téren mozgó, élénk angol társalgás folyt. A legközelebbi háziestély febr. 5-ikén, kedden d. u. 6 órákor lesz. Tárgyai: francia társalgás és felolvasások.

Zeneestély. Igen sikerült estét rendezett január hó 30-ikán *Szemere Márton*, a zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnöke. Mint mindig, úgy ez alkalommal is a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred zenekarának játéka töltötte be a műsor első és utolsó számát. Újból elismerőleg kell nyilatkoznunk *Kohout Lipót* karmesterről, a ki nemcsak valódi művészetben részesíti a hallgató közönséget, hanem a számára főtartott két pontba különböző karakterű zenedarabokat oszt be. Az egyik «Selection» a. d. Ballett «Der faule Hans» Nedbaltól volt, mely könnyed, kedves, — mint mondani szokás — fülbemászó dallamával ért el nagy hatást. A másik — «Angelus», Massanet jellemdarabja — az előbbivel szemben inkább a benne megnyilatkozó s úgy a dallamban, mint a szerkezetben kifejezésre jutó duzzadó erejével hatott. Maga a darab is igen változatos, a mi az előadást nagyon megnehezíti, de *Kohout Lipót* ez alkalommal is teljes fényében ragyogtatta művészi tudását. Nagy tetszést aratott *Pechy Mártának*, a Kör vendégének ügyes szavaltata, a ki dr. *Vitéz Győző* zongorakísérete mellett Huszka «Bob» című melodramáját adta elő. A vendégszereplő kedves megjelenésével is megnyerte a közönség tetszését, a mit szavaltata csak

fokozott. Nyugodtsága s megnyerő hangja nagy mértékben hozzájárultak előadása sikeréhez, a mit a tökéletes zongorakíséret teljesített. Kimagasló pontja volt a mai estének *Németh Gyula*, az orsz. m. kir. Zeneakadémia operaénekes növendékének éneke, a kit dr. *Ferbstein Károly* kísért zongorán. Szünni nem akaró tetszésnyilvánítás és taps jutalmazta a fiatal, nagytehetségű énekes előadását. Két ízben lépett fel. Első alkalommal Grieg «Te vagy nekem» és Schubert «Lágyan s halkan» című dalait énekelte, majd ráadásul Lengyelnek, az ismert dalszerzőnek «Muzsikálnak, muzsikálnak» kezdetű magyar dalát adta elő. Második fellépése alkalomával Schubertnek «A tenger mellett» és Hubay «Szeretném itt hagyni» című klasszikus szerzeményeit énekelte, a közönség élénk tetszésnyilvánítása közben. Végül előadta még Fráter «Száz szál gyertyát» és Kún «Suhog az őszi szél» című kedves dallamú énekeit. A műsor egyik pontja *Szemere Márton* gondonkajátéka volt, a ki általánosan ismert ügyességgel s ritka magyaros érzéssel játszotta a szebbnél szebb dalokat. Játéka szinte magával ragadta a közönséget. Megjegyezzük, hogy *Czigányzene* kísérete mellett csalta ki a tájdalmasan kesergő, majd fel-felvilámló hangokat gondonkájából, de konstatálnunk kell, hogy a *Czigány* — igaz ugyan, hogy sokat szerepel nyilvánosan, de pódiumon ritkán — lámpaláza volt. N. Z.

Igazgató-választmányi gyűlés. A Kör igazgató-választmánya január 31-ikén ülést tartott br. *Ghillány Imre* elnöke mellett. A gyűlés főtárgya a közgyűlés előkészítése volt. Tüzetesen foglalkozott az igazgató-választmány a Kör zárószámadásaival, költségelőirányzatával, az alapszabályok módosításával, a felolvasások helyett rendezendő Szabad Lyceum kérdésével, a jövő évben rendezendő irodalmi ünnepélyvel; elkészítette a javaslatot a tisztikarra nézve. Végül elintézte az igazgató-választmány a folyó-ügyeket. Minthogy mindezek az ügyek a közgyűlés elé kerülnek, részletesen majd a közgyűlési referációjában számolunk be róluk.

Rákóczi-ünnepély Kisszebenben. Kisszeben város hazafias közönsége lerótta kegyeletének adóját a nagy fejedelem iránt a kisszebeni vidéki választmány Rákóczi-ünnepélyén is, a melyet január 26-ikán rendeztek. Dr. *Windt Artur*, dr. *Klein Samu* és *Perényi Hermann*, a tőlük megszokott precizitással és finom technikával játszották el a Rákóczi-indulót. Utánuk *Banó Árpád*, a szakválasztmány elnöke tartott igen szép, Rákóczi személyét oly ideálissá tevő felolvasást a nagy fejedelemtől. Majd az énekkar adott elő igen sikerülten kurucz-nótákat *Suller János* gimn. tanár vezetése alatt. *Weiss Gábor* ág. ev. hittanhallgató tüzesen, megnyerő hanghordozással szavaltta el a «Mikes búcsúja» című költeményt. Végül *Spiegel Ervin* megrázó drámai lendülettel adta elő a «Zrinyi Ilona nikomédiai lakomája» című melodramát, a melyet dr. *Windt* rutinírozott zongorajátékával kísért; a darabban előforduló két énekszámot pedig *Spiegel Klárka*, *Vaszkó Aranka*, *Suller János* és *Póór Sándor* énekelték el mélabúsan, kuruczosan.

sége miatt nem vállvetett munka folyik, hanem minden egyének ádáz harcza valamennyi ellen.

A vidék nem számít.

Vidéken megjelent könyv, vidéken előadott darab nem irodalmi grádus. És ha itt-ott sikerült egy vidéki talentumnak figyelmet kelteni, azt jóakarói siettek felhozni a fővárosba, hogy odakint el ne kallódjék.

A legtöbben azután a fővárosban kallódnak el, mert ott, a hol ugyanarra a pontra küzdők százai törnek, a győztesek már a dolog természeténél fogva is kevesen lehetnek.

Szomorú elgondolni azt is, hogy mennyire ki van szolgáltatva a szellemi táplálék tekintetében a vidék a fővárosnak. Olvasmányt, szindarabot csak innen kap. Előre megszabott, sokszor nemzetietlen divatnak kénytelen hódolni s eleve le kell mondani minden önállóságról. A főváros irányzatai diktálnak mindenben.

Sokszor helyes ez, de sokszor kimondhatatlanul

Még valamire vár, —
Bolyongó lelke jár ott,
Kémleli a világot,
Hogy bejöhet-e már?

A kultur-krajczár.

Az elmúlt század elején mindent elkövettek a magyar kultúra fejlesztéséért küzdő elődeink, hogy az irodalomnak a fővárosban országos központot teremtsenek s megalkotva a nagy centralizációt, a magukra hagyott erőket egyesítsék, a köicsönhatást előmozdítsák és az egyesek érvényesülését megkönnyítsék.

A törekvés elérte célját. Hatalmas központot kaptunk az ország fővárosában, — hatalmasabbat, mint a milyent óhajtottunk.

Szomorú, de tény, hogy ma már csak egy irodalmi csatamező van: a főváros, a hol az érvényesülés nehé-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

HIREK.

— **Kinevezések.** A király *Uhlarik* Mátyás eperjesi kir. törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott bírónak nevezte ki.

A király dr. *Mázy* Engelbertet, a kőszegi kath. gimnázium igazgatóját, a szent Benedek-rend tagját, a kassai tankerület főigazgatójává nevezte ki.

— **Véglegesítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Schöppin* Géza eperjesi kollégiumi főgimnáziumi rendes tanárt ezen állásában véglegesítette.

— **Egyházi gyűlés.** Az eperjesi ev. ref. misszió-egyház február 3-ikán, vasárnap délután 6 órakor gyűlést tart a Kollégium II. emeleti tanácstermében. Ez alkalommal vendégeül látja az egyházkerületől kiküldött egyházlátogató lelkészeket.

— **Eljegyzés.** *Mattasovszky* Mór, lemesai járásbíró, eljegyezte *Makay* Dezső közigazgatási bíró leányát, Ellát

— **Lelkészválasztás.** Az eperjesi evang. I. egyházközségben ifj. Draskóczy Lajos lemondása folytán megüresedett lelkészi állást legközelebb betöltik. Mint annak idején közöltük, az eperjesi két evang. egyházközség egyesítése elháríthatatlan nehézségekbe ütközvén, az I. egyházközség lelkészi állására, január 20-iki lejárattal, pályázatot hirdettek. Úgy értesülünk, hogy hét pályázó jelentkezett és pedig a pályázatra külön is felszólított *Korbély* Géza sátoraljaújhegyi lelkész, továbbá *Csok* György szirki, *Domján* Elek fanciesali, *Marton* stózi, *Hafner* s *Mayer* Pál lelkészek, továbbá *Mohr* I. budapesti hitoktató. A pályázati kérvények jelenleg az egyházkerületi elnökség felülbírlata alatt vannak s az egyházközséghez tizenöt napon belül terjesztvén le, értesülünk szerint a február 10-ikén d. u. 3 órakor tartandó egyházközségi közgyűlés fog a jelölés és a próbaszónoklatra való meghívás kérdésében határozni. Szándékosan tartózkodunk a legtöbb rokonszenvenvel találkozó pályázó vagy pályázók nevének említésétől, annyival is inkább, mert nemcsak az ügy természete, hanem a lelkészválasztási szabályzatok is tiltják ezt mindaddig, míg a próbaszónoklatok el nem hangzottak. A választást előreláthatólag március első napjaiban ejtik meg. *Liptai* Lajos eperjesi lelkész — a kit a közgyűlés pályázatra szintén felszólított s a ki jelenleg az I. egyházközségnek adminisztrátora — nem pályázott.

— **Magyar bál.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet által február 12-ikén (farsang utolsó napján) esti 8 órakor a városi Vigadó nagytermében, az «Erzsébet»-árvaháza javára rendezendő magyar bál minden tekintetben fényes sikerűnek ígérkezik. Már sokan bejelentették, hogy a mulatságon magyar jelmezekben fognak megjelenni. A rendezőség a következő tagokból áll: *Kösch* Árpádné, bálbizottsági elnök; *Egerer* Ferenczné, bálbizottsági alelnök; *Bielek* J. ászlóné, *Bretz* Sándorné, dr. *Dobay* Józsefné, dr. *Englender* Emilné, dr. *Br. Ghillány* Lászlóné, *Görgey* Ernőné, *Kakusz* Irma, özv. *Kösch* Arthurné, özv. dr. *Lakner* Árpádné, dr. *Mikler* Károlyné, dr. *Müller* Bertalanné, *Oszvald* Béláné,

Perényi Vilmosné, *Semsey* Boldizsárné, özv. dr. *Sarudy* Vilmosné, *Szmligovics* Szilárdné, dr. *Tergina* Gyuláné, *Thrór* Gyuláné, *Villecz* Jánosné, *Vöröss* Sándorné, *Zavatzky* Szilárdné, a bálbizottság tagjai.

— **Adományok.** Az izr. Nőegylet népkonyhája javára egy emberbarát 10 koronát küldött, névtelenül pedig 10 korona érkezett az elnökséghez.

— **Vármegyénk feliratai a képviselőházban.** Az országgyűlés képviselőháza legutóbbi üléseiben Sárosvármegyének a húsdrágaság megszüntetése ügyében hozzá intézett feliratát tárgyalás és jelentéstétel végett a kérvényi bizottságnak adta ki. Ugyanígy járt el a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesületnek a munkásbajok orvoslása iránti kérvényével is, melyet *Újházy* Iván eperjesi képviselő nyújtott be.

— **Értesítés.** Az alispán a magyarjakabfalvi kör székhelyét — Kisszeben felsővidéki kör név alatt — ideiglenesen Kisszebenbe helyezte át.

— **Két tánccest.** A vége felé közeledő rövid farsangon két táncmulatságot is rendeznek a szomszéd Sóváron. Az egyiket a kaszinóban ma este 1/8 óra-
kor az ottani jogászfűsűs, műkedvelői előadással egybekötve, tartja; szinre kerül két egyfelvonásos vígjáték («Rendelőóra» és «Valami hibája van») s egy monolog («Döntő pillanat előtt»). A másik tánccestélyt pedig február 9-ikén este 8 órakor a kaszinó rendezői, saját helyiségeiben.

— **Pályázat.** A Sterbinszky László-féle családi alapítványért február 10-ikéig lehet a városi tanácshoz folyamodni. — A sároskőszegi körben az 1000 koronával javadalmazott segédjegyzői állásra, febr. 7-iki lejárattal, pályázatot hirdetett a lemesai főszolgabírói hivatal.

— **Egyleti közgyűlés.** Az Eperjesi Vöröskereszt-egylet *Semsey* Adolfné és *Taly* József kettős elnöklése mellett január 30-ikán tartotta évi közgyűlését. *Gömör* János titkár beszámolt az egylet évi működéséről, a melyből kitűnik, hogy az egylet — tekintve a rendelkezésre álló szerény eszközöket — a múlt évben is becsületesen töltötte be szép hivatását: rendezett egy nagyobb szabású műkedvelői előadást, a mely erkölcsi és anyagi tekintetben fényesen sikerült s különböző jótékony célra 650 koronát áldozott. *Kösch* Árpád pénztáros jelentése szerint az egylet vagyona 3779 korona 78 fillér. A megüresedett két választmányi tagságra *Semsey* Boldizsárné és dr. *Propper* Józsefet választották meg. Végül a március havában rendezendő műkedvelői előadásról, annak sikerrel kecsegtető előkészítéséről vett örömmel tudomást a közgyűlés.

— **A nőegyleti Magyar-bálra parókok** kikölcsönözhetők *Bilich* Ferencz színházi fodrásznál Kikölcsönzési díj: 1 kor és 1 kor. 50 fill.

— **Fa- és szénhiány.** Előbb a zord hideg, most a tülerős havazás miatt beállott Eperjesen is a tüzelőszerekben való hiány, a mely oly nagy, hogy pár nap óta a kir. kath. főgimnáziumban nem tartanak előadást. A Kollégium és konviktusa is fahiányban szenved s a városi faraktárból kérnek segélyt.

káros, a mint azt színházi és irodalmi életünkben nem egyszer volt alkalmunk tapasztalni.

Ilyen esetben nemzeti szempontból felette kívánatos volna, ha a vidéki nagy városok — úgyszólván — irodalmi és művészeti rostrakká változnának át.

E szerepet azonban csak úgy tölthetik be, ha a nemzeti kulturának számottevő emporiumai lesznek.

A küzdőterek megsokszorozását jelentené ez az állapot és orvoslását az eddig fennálló bajoknak.

A mily nagy érdekünk volt azelőtt, hogy egy központunk legyen, épp oly kívánatos ma az, hogy minden egyes nagyobb vidéki város kulturális gócponttá alakíttatván át, belevonattassék a lüktető, az egészséges irodalmi és művészeti életbe.

Az Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség régi törekvése ennek a nagy decentralizációnak a keresztülvitele. Már alakulásának magvát is jórésben ez a gondolat képezte, melynek szükséges voltát mindenkinek be kell látni, a ki a magyar irodalom és művészi élet legutóbbi fejlődésének korszakán keresztül pillant.

A legteljesebb elismeréssel kell fogadnunk — saját jól felfogott érdekünk szerint is — a Szövetség törekvését s annak a kultur-krajczár formájában megnyilvánuló első, nagy horderejű gyakorlati jelét.

A Szövetség a vidéki színházi igazgatók legnagyobb

részével megállapodott arra nézve, hogy az 1 kor. 20 filléren felüli jegyek ára 2—2 fillérral felemeltessék.

Az így befolyó összegből viszont a Szövetség nagyobb összegű pályadíjakat tűz ki magyar tárgyú s a vidéki színházak számára irandó darabokra, egy-egy vidéki színházi rendező és író, hirlapíró utazására és egyéb irodalmi, művészeti törekvések támogatására. Mindezen pályadíjak felett egy külön bizottság határoz, a mely a Szövetség tíz kiváló tagjából, a mozgalomhoz csatlakozott szinügyi-választmányok s szinigazgatók képviselőiből, valamint a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége és a Vidéki Hirlapírók Szakszervezetének bejelentett küldötteiből áll.

A terv igen érdekes s megvalósulása a vidéki városok kulturális életében fontos fordulópontot jelent. Elfogadása annál inkább kívánatos, mert a meg sem érezhető áldozattal nagy, nemzeti ügyet támogat közönségünk: a vidéki kulturális élet emelését, a tisztult ízlés diadalát.

Tervezet a kulturkrajczár intézményének behozatalához.

1. A Szövetség minden évben három — kétezerkoronás pályadíjat tűz ki magyar tárgyú daljáték, illetve vígjáték vagy drámai műfajú darabra, melynek bemutatató-előadása minden évben más vidéki színházban

— **Hitközségi választás.** Az eperjesi neolog izr. hitközség képviselőtestülete január 27-ikén választotta meg a hitközségi előjáróságot. Az ülést dr. Rosenberg Teofil választási elnök vezette. Hitközségi elnöknek közfelkiáltással újból dr. Ferbstein Márk vm. főorvost választották meg, kit a közbizalom ezúttal negyedizben helyezett az elnöki székbe. Majd alelnökké Fried Simont, templomi előjáróvá Szendrovits Samút és pénztárossá Sziklai Henriket egyhangulag megválasztották. Az előjáróság tagjaivá lettek: Eger Samu, Lefkovits Mór, Kramer Henrik és dr. Rosenthal Adolf. Ezután az egyes bizottságokat alakították meg. Az iskolaszék elnökévé dr. Müller Bertalant, tagjaivá dr. Baumöhl Zsigmondot, dr. Böhm Aladárt, dr. Englender Emilt, Gerő Mihályt, Korn Vilmost, dr. Maibaum Arturt, dr. Propper Józsefet és Schwarz Ármint választották meg. Az adókövető-bizottság elnöke Fried Simon, az adófelszámolási bizottság elnöke dr. Rosenthal Adolf lett; az adókövető-bizottság tagjai: dr. Englender Emil, dr. Ferbstein Károly, Goldfinger Izidor és Moskovits Gyula; az adófelszámolási-bizottság tagjai pedig: dr. Baumöhl Zsigmond, Ferderber Izidor, Glasner Mór, Moskovits Lipót, Mittelman Adolf és dr. Propper József lettek.

— **Új vasúti térkép.** Az osztrák-magyar monarchia új vasúti térképét adta ki Freytag G. 1 : 1 1/2 millim. kisebbítés és 71 × 98 cm alakban. A térkép különféle színezetben tünteti fel a monarchia összes, mai, kiépített és forgalomnak átadott vasúti vonalakat, nemkülönben az építőképben levőket és az engedélyezett vonalakat is. A térkép Freytag és Berndt cégénél, Bécs, VII., Schottenfeldgasse 62, kapható. Ára 2 korona.

— **Rákóczi-ünnepély Halléban.** Szép emlékülnepelet rendezett a Halmi Magyar-Egylet II. Rákóczi Ferencz és társai hamvainak hazahozatala alkalmából. Az ünnepélyen nagyszámú közönség — köztük egyetemi tanárok és erdélyrészi szászok is — vett részt. Ezen az ünnepi beszédet az egylet elnöke: *Obál* Béla, az eperjesi evang. theol. akadémia volt hallgatója tartotta. Az ünnepélyt annak dacára megtartották, hogy a hallé sajtó egy része azzal szemben ellenséges álláspontot foglalt el s Rákóczit és társait «lázadók»-nak nevezte és azzal a valótlán tényre vádolta, hogy a törököket az országba hívta, és ezek azt elpusztították. *Obál* Béla beszédében sikerülten czafolta a német sajtóban feltűnt téves és részben rosszakaratú ferdeitéseket és szép képet rajzolt meg Rákóczi nemes küzdelmének és a magyar haza akkori viszonyainak. A minden tekintetben kiválónak mondható emlékbeszéd *Vörösmarty* Szózatának *Kertbeny* Károly által németre fordított szövegével végződött. Az idegenekre való tekintettel teljesen német nyelven elmondott emlékbeszéd most nyomtatásban is megjelent s azt *Obál* Béla eperjesi volt tanárainak is megküldötte. A Magyar-Egylet legközelebbi ünnepélyét *Thököly* Imre emlékének fogja szentelni.

— **Próbálja meg gummi-szivacsot** használni, többet tengeri-szivacsot nem fog venni, oly óriási az előnye a gummi-szivacsnak a tengeri-szivacs felett. Beszerezhető *Bilich* Ferencz fodrászati cikkek raktárában. Fő-utca 63, a hol egyéb gummikülönlegességek is kaphatók.

folyik le. Kétezer koronás utazási ösztöndíjat ad minden évben egy színházi rendezőnek és külön egy vidéki író- vagy hirlapírónak.

2. A pályanyertes művek bemutatató-előadásán több tagjával képviselteti magát a Szövetség, igyekező az országos kulturális ünnepséggé tenni.

3. A fentjelzett pályadíjnyertes darabokat, valamint a dícséretet nyert műveket ingyenesen kapják meg mindazon színházak, a melyek behozzák a Szövetség nagyfotosságú kulturális és magyarosító munkásságának támogatására szolgáló kulturkrajczár intézményét minden 1 korona 20 fillértől kezdődő jegynél 2 fillérral felemelvén a jegyek árát.

4. Az így befolyt összegek mindenkor a külön-külön létesítendő s megfelelőleg elnevezett alapok jövedelmeként kezelhetnek.

5. A pályaműveket a Szövetség részéről választott tíz tag és a mozgalomhoz csatlakozott szinügyi-választmányok küldötteiből, a szinigazgatókból, a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége és a Vidéki Hirlapírók Szakszervezetének küldötteiből álló bizottság bírálja felül. Ugyanezen bizottság intézkedik az utazási ösztöndíjak kiadása tárgyában is.

6. Az intézményét 1907. január 1-jével léptette életbe a Szövetség, ugyanezen évben tűzvé ki a pályadíjakat is.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testvért, meggyógyítja a köhögést, vándorok, újjal izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékes utazástól is kímálhat, kérjen mindenképp „Roche” orvosi csomagolókat.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj).
9

„Roche”

Elkészítve orvos rendelésre a gyógyszerár-
ban. — Ám Svájcban 4—6 koroná.

— **Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság** — a közzétett zárszámadás szerint — igen kedvező eredménnyel fejezte be az 1906-ik évet. Ugyanis villanyáramért 109,936 kor. 92 fillért, vagyis 6629 korona 66 fillérről többet vett be, mint 1905-ben és a 115,161 korona 04 fillér bevétellel szemben csak 69,139 kor. 16 fillér kiadás állván, 46,021 kor. 88 fillér a tiszta nyereség, a mi éppen 23% jövedelemnek felel meg. A nyers jövedelemnek majdnem felét: 20,039 korona 89 fillért az értékcsökkenési alaphoz csatolják, a mely ilyenképpen 60,000 koronára emelkedik, osztalékul pedig — részvényenként 10 koronájával — 10,000 koronát adnak. A nyereség többi részét leírásokra s különböző alapok dotálására fordítják. Az osztalék 1907. márczius 1-jétől kezdve vehető fel.

— **«Az üzlet»** című kereskedelmi szaklap legújabb száma igen változatos és ötletes tartalmú. Különösen **«A reklám», «A kirakat»** és **«Ujdonságok»** nevű állandó rovatok érdemelnek figyelmet. Ezen valóban hasznos szaklap előfizetési díja negyedévre 2 korona és mutatószámot mindenkinek küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Perczel Mór-utca 4. szám).

— **Versenykorcsolyázás.** Az Eperjesi Korcsolya-Egylet febr. 10-ikén d. u 2 és fél órákor, kedvezőtlen idő esetén pedig a következő vasárnapon, a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred zenekarának közreműködésével nyílt versenykorcsolyázást rendez. A verseny műsora a következő: 1. Síkfutás. 600 méter, 3 fordulóval. I. díj nagy ezüst-érem, II. díj kis ezüst-érem, III. díj bronz-érem. 2. Kezdők síkversenye 100 méter. Egyleti zárt-verseny olyan 13 éven aluli kezdők részére, a kik három évnél rövidebb idő óta korcsolyáznak és díjat még nem nyertek. I. díj kis ezüst-érem, II. díj bronz-érem. 3. Műkorcsolyázás urak részére. I. díj nagy ezüst-érem és tiszteletdíj, II. díj kis ezüst-érem, III. díj bronz-érem. 4. Páros verseny (1 hölgy, 1 férfi). I. díj a hölgynek tiszteletdíj, az úrnak kis ezüst díj, II. díj a hölgynek tiszteletdíj, az úrnak bronz-érem, III. díj a hölgynek tiszteletdíj. 5. Távugrás. I. díj nagy ezüst-érem, II. díj kis ezüst-érem, III. díj bronz-érem. 6. Távfutás. 5000 méter (15 kör). I. díj tiszteletdíj és nagy ezüst-érem, II. díj kis ezüst-érem, III. díj bronz-érem. Versenyfeltételek: Az 1-ső és a hatodik számú versenyeknél versenykorcsolyák használata ki van zárva. A 3-ik számú versenyenél három előírt gyakorlat (bővebb felvilágosítással a jégmester szolgál) és két, szabadon választandó gyakorlat bemutatása kötelező. A 4. számú versenyenél két, szabadon választandó gyakorlatot kell bemutatni. A III-ik díjak — a 4. sz. versenyt kivéve — csak legalább 4 résztvevő esetén fognak kiosztatni. Nevezési határidő február 8. A nevezések a jégmesternél jelentendők be. Nevezési díj az 1-ső versenyenél 50 fillér, a 4-ik versenyenél 2 kor., a többi versenyenél 1—1 korona.

— **Sókutatás.** Általános a panasz a nagy sóhiányról. Ennek oka az, hogy a sóvári bányahivatal nem képes annyi sót termelni, mint az előző években, mert a források fokozatosan csökkenő mennyiségű sósvizet adnak, a mi még eddig föl nem kutatott földalatti befolyásra vezethető vissza. A pénzügyminiszter a baj kiderítése vége t most kutatásokat rendelt el és nagy költségekkel járó munkálatok folynak a helyszínen.

— **Legjobb fajú szőlőoltványok** elismert — kitűnő minőségben, szakszerűen és lelkiismeretesen kezelve — a legolcsóbb árban kaphatók a «Milleniumtelep»-nél Nagyósz (Torontálmegye), mely kívánatra ingyen és bérmentve küldi magyar vagy német, v. román, v. szerb nyelvű nagy főárjegyzéket.

— **Hasznosak-e a fogyasztási szövetkezetek?** Erre vonatkozólag a kassai FELSŐVIDÉKI SZEMLE vezércikkében a következőket olvassuk: „Kicsi község lakója vagyok, ötödfélezeren élünk benne; s tessék végignézni az alábbi kimutatást; sokat mond az és komoly a szava nagyon. Ezelőtt 250 hektoliter szeszt fogyasztottunk. Mióta szövetkezetünk van, ez a mennyiség 200 hektoliterre redukálódott; helyette a borfogyasztás 80 hektoliterről 200 hektoliterre emelkedett, a mi kétségtelen bizonyítéka annak az erkölcsi eredménynek, hogy a nép a pálinkaivásról az ártalmatlanabb borfogyasztásra tért. Mielőtt a szövetkezet létesült, alacsonyabb szeszárak mellett a 70 fokos szesz ára hektoliterenként 140 korona volt, vagyis fokonként 2 korona. Most — habár magasabb a szesz ára — a 96 fokos szesz csak 160 kor.-ba, vagyis hektoliterenként 52 kor.-val kevesebbe kerül, mint a szövetkezet létesítése előtt. Ez az egész községre nézve 10,400 kor. különbséget jelent. A borszükséglet ugyancsak 200 hek-

toliter évente, a mely azelőtt 80 kor.-val lett értékesítve, míg ma a határozottan jobb minőségű bor hektoliterenként 48 kor.-ért kerül forgalomba, a mi évente 6400 kor. megtakarítás a fogyasztókra nézve. Czukorból 120 métermázsát fogyaszt a község. Ezt annakelőtte 68 koronás gyári árak mellett 88 kor.-val fizették. Ma a gyári ár 74 kor., az eladási ár pedig 80 kor. Ez is 920 kor. nyereséget jelent a nép javára. A petroleum szükséglet 110 métermázsá. Régi ára olcsóbb beszerzés mellett 48 kor. volt, míg a mai ár 40 kor., vagyis az egész szükségletnél 880 kor.-val kevesebb, mint a szövetkezet létesítése előtt. A sószükséglet évente 400 métermázsá. Ez annakelőtte 28 kor.-ba került, míg ma 25 kor. árban kerül a nép közé. Ez is 1200 kor. haszont. A rúd-vas ára ezelőtt 28 kor. volt, míg most 25 kor. 200 métermázsá évi fogyasztásnál tehát 600 kor. a különbség. Fölösleges tovább folytatnom. Hat árúczikknel 21,400 koronát takarít meg az a nép, a melynek összes egyenes állami adója tizenötezer korona.”

— **Szedítő ígéretek csábítanak** oknélküli vásárlásra. Figyelemmel kell lenni mindenkinek vásárlásai eszközölsénél s ha orvosa csukamájolaj vételét ajánlja, úgy a *Zoltán-féle* vegye, melynek sem rossz íze, sem kellemetlen szaga nincs s a gyermekek szívesen veszik.

— **Tárczadobás.** Január 25-ikén az állatvásáron tárczadobás útján két utazó tolvaj meglopta *Kassimir* András felsőolcsvári gazdát, a ki lovat jött Eperjesre venni. Az egyik elcsalta őt a vasúti állomás felé, hogy neki ott két szép lova van eladó s midőn haladtak, előttük termett egy új egyén, a ki egy pénztárczát elejtett. *Kassimir*rel vele ment a testvére is és az egyik csaló, a ki felemelte a pénztárczát, hívta őket, jöjjenek osztozkodni. Midőn d. e. 11 óra után az állomáson túl fekvő örházhoz értek, mellettük termett a tárczát elvesztő fél s követelte a tárczáját s mivel abban pénz nem volt, kikutatta a három embert s *Kassimir*től ellopott 720 koronát. *Kassimir* ezt csak akkor vette észre, mikor a két idegen a város felé távozott. Utánuk futott *Kellemes*, a hol a tolvajok egy csűrben elrejtőzködtek. *Kellemes* emberek segítségével el is fogták mindkettőt, elvették tőlük az igazolási jegyeket s a fiatalabból 680 kor. pénzt; az öregebb pedig — a rendőrség által jól ismert *Brettner Kálmán* — a bíró házából, míg a táviratilag értesített *Csendörök Kellemes*re értek, a lopott 40 koronával elszökött. A tartóztatott *Nagy József*, 22 éves szegedi születésű birkozó erőművészt az ügyészségnek adták át. A rendőrség többször kidoboltatta már, hogy ne menjen senki lépre az ilyen csalóknak, mégis rövid időn belül ez a harmadik tárczadobási eset, a melylyel falusi parasztokat érzékenyen megránsítottak.

— **Nagy Károly császár** volt a nyugati Európa államalakulásainak, a Nyugat-Európa szereplésének megalapítója, a középkori politikai törekvéseknek, ellentétnek magvetője. A hatalmas férfiúnak életével foglalkozik az *Endrei Zalán-féle «Világ Történelme»* e heti füzet: A népszerűen megírt munkából kívánatra ingyen küld mutatónyaszámot a «Világ Történelme» kiadóhivatala: Budapest, Eötvös-utca 26/d

— **A pánszlávizmus Sárosmegyében.** Megyénkben újra kísért a pánszlávizmus. Az alkotmányellenes korszak alatt Sárosmegyében az összes politikai pártok kimondták a társadalmi szervezkedést a pánszlávizmus megfékezésére s ugyane tárgyban a megyegyűlés is hozott határozatokat. A magyar értelmiség azonban teljesen közömbös lett s a hatóságok sem tanúsítanak különös energiát és éberséget. A pánszlávizmus különösen a tapolyi járásban nagymértékű, melynek főfészke *Kükemező*, a hol a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával a nemzetiségi képviselőjelöltként föllépett, de izgatás miatt eltoloncolt *Pifkó* és sógora, dr. *Medveczky Lajos* zólyomi ügyvédnek volt főkortesei laknak. Vezérek egy *Roszkos* nevű parasztagazda s az odaváló ág. hitv. ev. lelkész, a ki az agitátorokkal állandó összeköttetést tart fenn. Most, hogy az eperjesi kir. törvényszék dr. *Medveczky Lajos*, zólyomi ügyvédet, a ki a legutóbbi választás alkalmával mint képviselőjelölt a magyarság és a haza ellen lázított, vád alá helyezte, *Porubszky* nevű újságróval az élünkön, többen bejárák a vidéket s tanukat toboroznak *Medveczky* mellett, s a népet lázítják. A nemzetiségi eszme egyik legvadabb apostola *Szaták*, a nyirjesi ág. h. ev. egyház pénztárosa. A múlt héten *Kurimát* és vidékét is bejárta egy agitátor s előfizetést gyűjtött a «*Slovenský Týždenník*» című pánszláv lapra. *Hodzsa Milán* e szennyappal

egészen elárasztotta megyénket s a lap majdnem minden tót házba járt. A hívek azt hitték, hogy a lapot ingyen küldik. Most, hogy *Hodzsa* az előfizetési pénzt kérni kezdi, már nem fogadják el a lapot. Ez a körülmény azonban még nem szolgálhat vigasztalásul. A sárosi tót nép nagy részét megmetelyezték a pánszlávizmus maszlagjával s félő, hogy ha az energikus orvoslás sokáig késik, akkor el is késik.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi, csúszós és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a *Moll-féle sóborszeszszel* gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 1 kor. 90 fillér. Szétküldés naponként utárvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., *Tuchlauben 9.* A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan *Moll-féle* készítmény kérendő az ő gyári-jelvényével és aláírásával

— **Ne emeljünk kalapot!** Félő gonddal igyekezzünk megóvni egészségünket, teleszívjuk magunkat mindenféle orvosi tanácssal, közhasznú egészségügyi utasításokkal s tudja Isten még mi minden sokféleképpen, csak azért, hogy aztán hebehurgya módon belerohanjunk a veszedelembé, mint a lepke a gyertyalángba. Nincs könnyelműbb teremtése a föld kerekiségének, mint az ember, a természet e koronája. Sohase hallgat a józan észre s csak akkor jajgat, mikor már gyökert ver a baj. Az előrelátás, különösen egészség dolgában, szánandó, elhagyott, árva fogalom. Pedig egy kis előrelátással, egy csipetnyi óvatossággal, de főleg egészséges, ép gondolkodásmóddal a legtöbb nyavalyának elejét lehetne venni. De ebben a balítéletekkel telített világban minden előbbrevaló az egészségnél. Kényesebb az ember a divatra, mint az egészségére s az előbbi előtt mindig hamarabb emel — kalapot, holott a kalapemelésben igen sok betegség csírája vagyon. Különösen télvíz idején, csikorgó hidegben, mikor a hőmérő versenyre kél a pótdóval. *Kopasz* és gyérhajú emberek valószínű kálvária a téli korzó. Hiába húz magára prémesbundát, alsó-vadászt (ha már benne vagyunk a magyarosodásban...) mikor a legelső mosolygós arcra le kell venni a főveget, hogy tar koponyát ajánljon a hideg-letésnek. Mindezt abból az alkalomból mondjuk el, hogy *Kolozsvárt* mozgalom indult meg a köszöntés mai módja ellen, a mely kalapemeléssel és meghűléssel jár. A fellelte örvendetes mozgalom célja az, hogy a kalaplelemelés divatját a katonai tisztelgés észszerűbb és egyúttal szebb módjával kisorítsa. Nem tudjuk: lesz-e foganatja e helyes törekvések; de ha sikerült, akkor minden balítélet dacára is kalapot emelünk előtte.

— **El az uszálylyal!** Ezt hallani minduntalan, a mióta nyilvánvaló lett, hogy a por nemcsak a légzőszerveket izgatja, hanem betegségeknek, különösen pedig a tuberkel-bacillusok átvitele útján tüdőbetegségnek az okozója. A modern tudomány nagy súlyt helyez az ezen betegség elleni óvintézkedésekre és elsősorban ajánlja a légzőszervek megvédését hurut ellen, mert csakis katarhális gyuladáson képesek a bacillusok terjeszkedni. Semmi más szer sem használható e célra jobban, mint a «*Sirolin-Roche*», mely a köhögést csillapítja és a légzőszerveket a bacillusok káros hatása ellen megvédi. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Rendőri hírek.** *Czobor Mária*tól január 25-ikén 300 korona értékű ruhaneműt lopott el *Duffek* Verona és *Lukács* Borbála. A rendőrség nyomozza a tetteseket — Január 29-ikén 25 korona pénzbüntetésre és 30 liter tej megsemmisítésére ítélte a rendőrkapitány *Verespej* János szentmihályfalvai majorost, a ki vízzel kevert tejet árúfított. — Jan. 26-ikán délben *Cziczony* József 17 éves singléri lakos, vigyáatlan hajtás követésében elgázolta a Fő- és Kovács-utcák keresztezésénél *Buzgó* József elemi-iskolai tanulót, a ki könnyebb sérüléseket szenvedett. — A január 28-ikán tartott vásár alkalmával özv. *Richtmann* Adolfné eperjesi lakostól egy árúval telt ládát, körülbelül 200 kor. értékben, ismeretlen tettesek elloptak. — Január 30-ikán d. e. 9 órákor *Kusnyir* Lajos 14 éves fiút egy fekete kutya megmarta. Sérült sebeit a rendőrség kiégettette. — Január 27-ikén, vasárnap este razziat tartott a rendőrség, a mely alkalommal két kitiltott férfit és egy nőt tartóztatott le. — A rendőrség a város területén többhelyütt megvizsgálta a közönség által megrendelt s a házakhoz beszállított ölfát s ez alkalommal nagyobb hiányokat (4 ürköbméternél egy ürköbmétert, 2 ürköbméternél 1/2 ürköbmétert) talált. Az illető fakereskedők ellen megindították a kihágási eljárást. Egyúttal figyelmezteti a rendőrség a közönséget, hogy a kereskedőktől ne kocsirakományt rendeljen, hanem ölfát,

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.
Kifűnően bevált hányás, bélfuruf, hasmenés stb. esetén.
A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

Legjobb táplálék egészséges és gyomorhajos gyermekeknek.
Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.
Diét. tápláló szerek gyára
KUFÉKE R.
Wien I. és Bergedorf-Hamburg.

mert különben nem lehet őket ellenőrizni; továbbá a szénkereskedők úgy próbálnak csalni, hogy a kiürített zsákokat visszavitetik a szén-kocsira és rosszul olvassák a zsákok számát, ennél fogva a *kiürített zsákok*, míg az egész mennyiség behordva nincs, *visszatartandók*. — *Friedmann Lotti* gergelylakai lakostól *Miklós Mária* nevű cselédje egy drb. 20 koronás aranyat ellopott és Eperjesre szökött. A rendőrség megtalálta a cselédnél a lopott aranyat. — *Silber Béla* kereskedő-segéd az Elefánt-kávéházban és nővéreinek, *Herschkovic Ignác*-nének a lakásán levő perselyeket feltörte és a pénzzel megszökött. Ugyanő ellopta még sógora ezüst-óráját. A rendőrség kinyomozta tartózkodási helyét s elfogatása iránt táviratilag intézkedett.

Szemgyógyintézet
Miskolcson
 — Széchenyi-utca 5. szám —
Dr. VAJDA GÉZA szemorvos
 vezetése alatt.

Még csak apró lény vagyok,
 S az egészségtől durzadok,
 Ezt pedig, higgyék el nekem,
 Knipp-kávénak köszönhetem.

Valódi csak az eredeti csomagokban **Kathreiner** névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az izgató gyarmat-kávé! Kizárólag a **Kathreiner-féle Knipp-malata kávé** bizonyult a legjobb pótkávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, miáltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a **Kathreiner-re** szoktassuk.

Közgazdaság.

A **Trieszti Általános Biztosító-társaság** (Assicurazioni Generali) új életbiztosítási feltételeket léptetett hatályba, melyek előzékenység és szabadelvűség tekintetében az összes eddigi feltételeket messze felülmúlják. Ezenkívül a «Generali» azt a fontos előnyt is nyújtja, hogy oly vegyes-biztosítások érvényét, melyeknek esedékessége alkalmával a biztosított 60 évesnél idősebb nem lesz, 50,000 korona biztosított összeg erejéig külön pótdíj felszámítása nélkül rokkantság esetére is olyformán kiterjeszti, hogy a biztosítottat a teljes rokkantság tartamára a díjfizetés alól egészen felmenti. Ezen hjítással a «Generali» az életbiztosítás fejlesztése érdekében ezúttal is mint első lép a haladás terére és úgy az életágazatban, mint a tűz-, szállítvány-, üveg- és betörésses lopás elleni biztosítások tekintetében a legmesszebbmenő előzékenységet és szolgálatkészséget nyújtja.

Felelős szerkesztő: **Dr. Raffay Ferencz.**
 Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

Báli-selyem 60 krtól kezdve méterje, utolsó újdonság. Bérmentve és már elvámolvá házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló postával.
Henneberg selyemgyáros, Zürich.

Vendéglő bérbeadása.

A **Rákóczi Katolikus Kör** Eperjesen **Arok-utcai** épületében 4 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló vendéglőjét évi 800 kor. bér fejében 6 évre kiadja. Esetleg átvehető a teljes vendéglői felszerelés is.

Pályázni lehet f. évi február hó 15-ig dr. **Dobay Zsigmond** eperjesi ügyvéd-, mint köri ügyésznél, kinél a szerződési feltételek is megtekinthetők.

A pályázathoz 200 kor. bánatpénz melléklendő.

Nem kell gyógyszer!
 ha naponta reggeli előtt egy pohár valódi **baraczk-pálinkát** iszunk.
Gyomortisztító! Étvágygerjesztő!
 3 literes üvegben franco szállítja 12 koronáért.
GÁL MÓR termelő, Kecskeméten.

Goldmadrasse elegant und leicht ausführbare Toiletten.
WIENER MODE
 mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“ Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.
 Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.
 Gratisbeilagen:
 „Die praktische Wiener Schneiderin“ und „Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt „Für die Kinderstube“ sowie „Schnittmusterbogen“.
 Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von besonderem Wert liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Erlich der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadellofes Patten. Die Anfertigung jedes Toilettenstückes wird durch jeder Dame leicht gemacht.
 Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Postanstalten sowie der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 6/2, Gumpendorferstraße 87, unter Beifügung des Abonnementsbeitrages entgegen.

Kapható **Bein Simon** fűszer- és csemegekereskedésében Eperjesen.

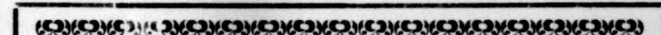
A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy-cognac

mely a közönség kedvencz itala, mindenütt kapható.

Központi iroda:
Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár

BUDAPEST,
 V. ker., Nádor-utca 16.

Jelzalog- és tisztviselői kölcsön

kezessel és kezes nélkül — katonatisztek, állami és megyei tisztviselőknek fizetésre való előjegyzéssel vagy a nélkül!

Jelzalog-hitel 1000 kor.-tól feljebb, I. — II. — III. helyre, földbirtokra és házakra 10—65 évi amortizációs kölcsönt készpénzben folyósítva.

Épülőfélben levő ingatlanokra oly arányban, a mely arányban az építkezés előrehaladt.

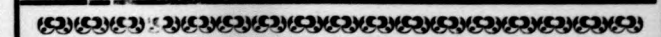
Osztálysorsjegyek elárúsítása.

A Nagyszombati Általános Takarékpénztár kizárólagos képviselője Sárosvármegye egész területére.

Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan eszkozlöm mindezen fenti műveleteket elsőrangú intézetek által.

Bővebb felvilágosítás nyerhető

WEISZ JENŐ banküzletében
 Eperjes, Főutca 75. sz., I. em.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,
 az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
 Doboza 1 korona és 2 korona.
 Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI., Váci-körút 17

Eggyel! Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés!
Eperjesen kapható: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — **Bártján:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.

Köhögés!
 Ki arra nem ügyel, vétkezik saját teste ellen.

KAISER-féle MELL-KARAMELLÁK
 a 3 fenyővel.

Orvosiilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut és elnyájkásodás ellen.

közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy azt, a mit igények, valósul.

5120
 Csomagok ára 20 és 40 fillér.
 Kapható:
SCHOLZE ALFRÉD
 cukrászda- és kávéházában EPERJESEN.

Értesítés

A nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozom, miszerint tokaj-hegyaljai kiváló minőségű

szamorodni-boraimat

eredeti, általam töltött palaczkokban **Bein Simon** eperjesi kereskedőnél a következő árak mellett kaphatók:

1 literes palaczk 95 kr.

1/2 „ „ 50 kr.

Sátoraljaiújhely.

Petz Vilmosné
szül. Fuhrmann Irén.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörös és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Jó bort

— ojtványtőkén termettet — fehéret vagy vöröset utánvéttel küldök 50 literen felül, literenként 22 krajczárért.

Vereb József, Gyöngyös.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiókat bizonyult háziszern, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvény, csúsz és meghűlések, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz“

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Az Eperjesi Bankegylet

részvényesei ezennel tisztelettel meghívatalnak

a folyó évi február hó **27-ikén** d. u. 3 órakor

szab. kir. Eperjes városban, a városháza tanácskozási termében tartandó

Rendes Közgyűlésre.

A tanácskozás tárgyai:

1. Elnökválasztás az alapszabályok 21. §-a értelmében három évre.
2. Az igazgatóság jelentése a mult üzletév eredményéről s a mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az osztalék meghatározása.
5. Két igazgatósági tag választása.

Eperjesen, 1907. évi január hó 15-ikén.

Az igazgatóság.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR

Mag., növény-, rózsá- és fa-nagytenyészetek.

(Művelési terület 94 hold.)

■ VILÁGKIVITEL! ■

A legjobb magvak kerti és mezei veteményezésre

(Mühle magvai jóságban elérhető, de ebben felülmulhatatlanok.)

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfák

(Mühle fái többször átültettek, jól iskolázottak, mindenütt jól és biztosan gyarapodnak.)

A legszebb fenőfélék, díszcserjék, rózsák stb.

(Mühle tüllevélű mind téliállók, dísz- és kúszócserjék, valamint rózsái a létező legszebb virágok.)

Postacsomagok magvakal 5 koronán felüli értékben barhova bérmentve küldetnek.

Mühle kertészeti kézikönyvei diettánsok számára a legjobbak, megrendelésekhez ingyen csatoltatnak. Dúsan illusztrált főárjegyzék — póratlan a maga nemében — kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetik.

Bérbeadó

emeletes udvari lakás

4-5 szobából

a Gallotsik-féle házban

Fő-utca 86.

Menetjegyek Amerikába.

Belgial királyi postagözöse a
Red Star vonal-nak.

Elutazás minden vasárnap

Antwerpen-ből egyenest New-York-ba,

s kétszer havonta Antwerpen-ből Canadába,

elsőrangú új gőzös, gyors utazás, jó ellátás.

Bővebb értesítést bérmentve és ingyen ad a

Red Star Line, Wien, Wiedner Gürtel 20.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérgyűmődő: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

AGGÓDÓ ANYÁK

vézna, gyenge, a fejlődésben visszamaradt gyermekük érdekében emlékezzenek az

EGGER-EMULSIÓRA,

mely szer orvosi szakvélemény alapján hivatva van a kisedek élet- és fejlődés-képességét teljes mérvben helyreállítani.

A NÁDOR-GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körút 17.
bárkinek küld egy ingyenes próbát 30 fillér előzetes beküldése ellenében (csomagolás- és portóért).

Egy eredeti nagy üveg EGGER-EMULSIÓ 2 kor. árban kapható Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszerertárakban és Pálesch Árpád drogériában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerertárakban.